

AKSJON GJENVINNING

Innsamlingen foregår i tre uker. I denne perioden skal dere resirkulere og registrere aluminiumsemballasje fra egen husholdning. Kategoriene er: grillformer, hermetikkbokser, folie og tuber.

1. Samle tom og tørr emballasje fra egen husholdning.
2. Kast det du har samlet der du kaster glass og metall.
3. Fyll ut antall resirkulerte enheter på ukens kort og ta det med til læreren.
4. Klassen legger sammen elevenes resultater hver uke og registrerer det på klasseplakaten og på aksjongjenvinning.no

TIPS! Følg med på aksjongjenvinning.no for å se hvem som leder aksjonen.

Hva? Grillformer fra fisk, kjøtt eller grønnsaker osv.

Hvordan? Skrap ut matrester, vask gjerne.

Hva? Hermetikkbokser fra makrell i tomat, leverpostei, mais, kokosmelk osv.

Hvordan? Tøm og skyll.

Hva? Ca. en knyttneve aluminiumsfolie når den er presset sammen.

Hvordan? Tørk eller skyll av matrester.

Hva? Tuber fra smøreost, kaviar og majones osv.

Hvordan? Ta av korken og klem ut alt du kan.

Klasse Elev

Sett én strek for hver ting du resirkulerer:

Antall

3. uke

I Aksjon
Gjenvinning
finnes det ingen
tapere, kun
gjen-vinnere!

Klasse Elev

Sett én strek for hver ting du resirkulerer:

Antall

1. uke

Klasse Elev

Sett én strek for hver ting du resirkulerer:

Antall

2. uke

Slik gjør dere

1. Fortell at dere nå skal starte Aksjon Gjenvinning. Hva er vitsen med gjenvinning? Hva betyr det ordet? Diskuter litt og forsøk å få dem til å forstå at vi sparer energi og ressurser ved å bruke materialer på nytt. Det gjelder både for papir, metall og glass.
2. Fortell at i denne timen skal vi se litt nærmere på metaller. Hva slags type metaller kjenner de til? Snakk litt om ulike typer metaller. Hvor mange metaller kan de navnet på?
3. Hvorfor kaller vi dem for metaller? Hva har metaller til felles? Lag en liste. Kanskje får du forslag som at de er harde, de brenner ikke, de kjennes kalde og lignende.
4. Fortell at dere skal utforske noen egenskaper til metaller, men først skal du gi dem en gåte.
5. Sett frem en brusboks med bunnen opp og en eggekartong. Ta frem to isbiter. Fortell at du skal legge en isbit i bunnen av boksen og den andre i eggekartongen. Vil isbitene smelte likt, eller vil en smelte før den andre? Hvilken isbit vil i så fall smelte først? La dem komme med forslag. Fortell at dette er hypoteser. Skriv dem gjerne ned og start forsøket.
6. Dere vil se at isbiten i brusboksen smelter raskere. Det er fordi metaller leder varme godt. Den leder varmen mer effektivt enn eggekartongen.
7. Dere vil se at den ene isbiten smelter veldig raskt mens den andre er like hel. Hvorfor? La dem komme med forslag. Skriv gjerne ned forslagene. Kan dere teste noen av forslagene?
8. Mange landingsplasser for helikoptre er laget av aluminium. Hvorfor det? Hjelp dem til å forstå at fordi aluminium leder varme, smelter is og snø raskt fra plattformen.
9. Fortell at mange metaller også leder noe annet bra. Hva kan det være? La elevene komme med forslag. Få frem at det er elektrisk strøm. Dere kan evt. utforske hva som leder strøm ved hjelp av batteri, ledninger og lyspære hvis dere har fått tak i det. Hvis ikke kan du minne dem på hva som er inni elektriske ledninger. Det er kobbertråd, altså et metall.
10. Spør så hva elektrisk strøm er. Hjelp dem til å forstå at den blir laget av noen små partikler som kalles elektroner. De beveger seg fra den negative til den positive polen på et batteri. Elektroner finnes i alt som omgir oss. Det føler vi når vi får elektrisk støt. Da er det elektroner som flytter på seg.
11. Men hvor kommer elektronene fra? Fortell at de er en del av noen større partikler som vi kaller atomer. Atomene har en kjerne og rundt kjernen svirrer elektronene.
12. Kjenner dere til noen atomer? Alle barn har hørt navnet på mange atomer uten å vite at det er snakk om atomer. Materialer som jern, gull, sølv, oksygen og nitrogen er jo satt sammen av atomer med samme navn. Metallene dere snakket om tidligere er altså navn på atomer.
13. Fortell at aktiviteten viste oss to spesielle egenskaper ved metallatomer. De leder elektrisk strøm og varme godt. Det er fordi elektronene som svirrer rundt metallatomer enkelt kan flytte på seg.
14. Metallatomene har vært på jorda siden den ble laget for 4,6 milliarder år siden. De har opplevd mye, men de går ikke i stykker. De kan brukes igjen og igjen. Når vi samler inn metall til gjenvinning, sørger vi for at mennesker kan bruke atomene flere ganger.
15. Se filmen om hva dere skal gjøre på <https://aksjongjenvinning.no/aksjonsdelene/>
16. Nå er dere klare til å starte Aksjon Gjenvinning. Lykke til!

